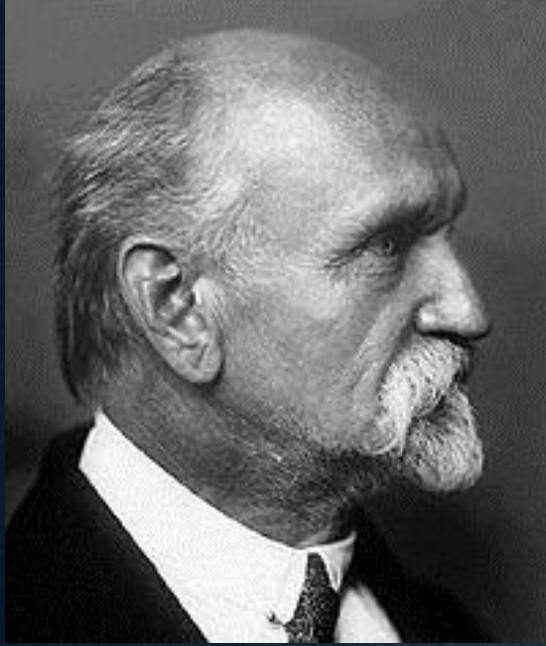


*SLAVENIE LATGALIEŠU
CILVĒKI.
J.RAINIS*



RAINIS (JĀNIS PLIEKŠĀNS, 1865-1929) – IZCILS LATVIEŠU DZEJNIEKS, DRAMATURGS, ŽURNĀLISTS UN KULTŪRAS DARBINIEKS, FILOZOFIS UN POLITIĶIS. TĀ IR PERSONĪBA AR MILZĪGU GARĪGĀS ENERĢIJAS UN RADOŠĀS DARBĪBAS AMPLITŪDU. LATVIJAS VĒSTURĒ VIŅAM IR PALIEKOŠA NOZĪME KĀ VIENAM NO REDZAMĀKAJIEM SĀVAS TAUTAS KULTŪRAS UN NACIONĀLĀS IDENTITĀTES VEIDOTĀJIEM LATVIJAS NEATKARĪBAS IZCĪNAS LAIKMETĀ.

Jānis Pliekšāns ir dzimis 1865. gada 11. septembrī Sēlijā, Dunavas pagasta Tadenavas pusmuižas Varlavānu mājās. Viņa tēvs nomā un apsaimnieko pusmuižas, tādēļ ģimene bieži maina dzīvesvietas, un nākamā dzejnieka bērnība un pusaudža gadi pāriet Tadenavas, Randenes un Berķeneles pusmuižās Sēlijā un Vasiļovā, kā arī Jasmuižā Latgalē.





Tadenava



Jasmuiža

Viņš mācās Grīvas vācu skolā(1875-1879) un Rīgas pilsētas ģimnāzijā (1880-1884). Izglītību Jānis Pliekšāns turpina Pēterburgas universitātes Juridiskajā fakultātē (1884-1888). Pēc studiju beigšanas viņš kļūst par avīzes "Dienas Lapa" redaktoru (1891-1895) un aktīvi iesaistās sabiedriskajā dzīvē.



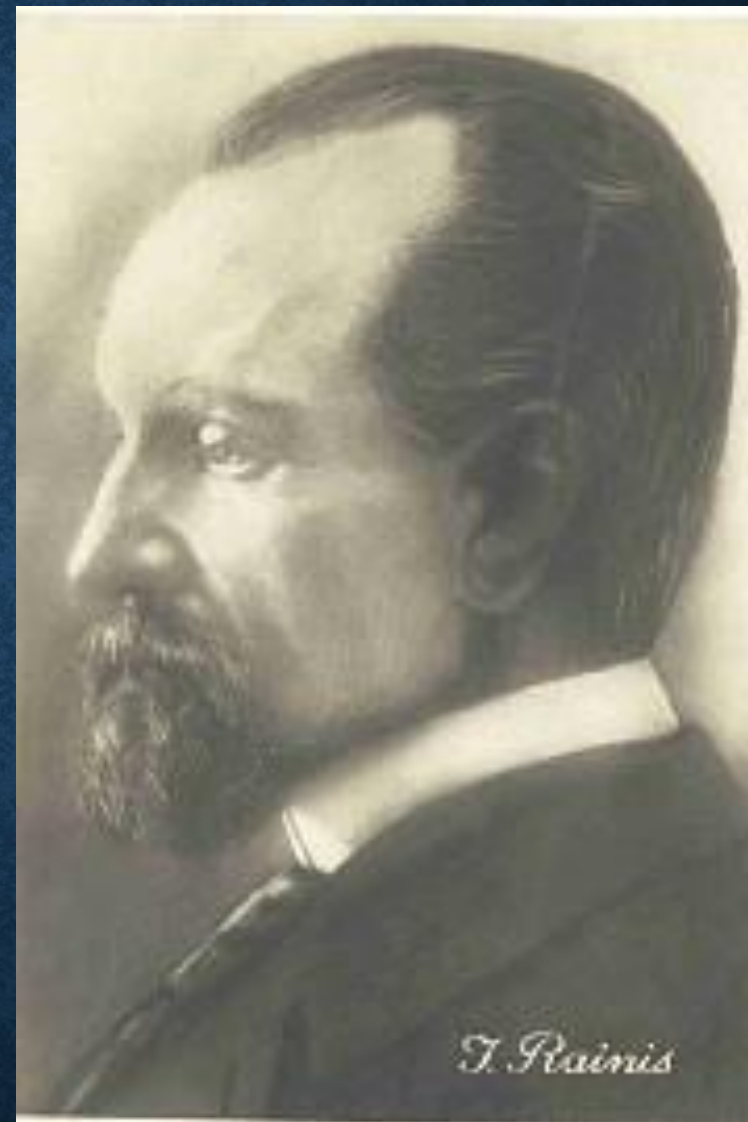
Laikrakstā viņš nostrādāja līdz 1895.gadam, te viņš arī iepazinās ar dzejnieci Aspaziju. Pēc aiziešanas no laikraksta „Dienas Lapa” Rainis pārcēlās uz Jelgavu un strādāja notāra kantorī. 1896. un 1897. gadu miju Rainis pavadīja Berlīnē. 1897.gada martā viņš sāka strādāt par advokātu Paņevežā. Šī paša gada 31.maijā Raini apcietināja un ieslodzīja Paņevežas cietumā, vēlāk viņu pārsūtīja uz Liepājas, pēc tam Rīgas cietumu, apsūdzot par piederību pretvalstiskai slepenai organizācijai, kas tika nodēvēta par Jauno strāvu. Cietumā Rainis tulkoja J.V. Gētes „Faustu”, un, veicot šo darbu, viņš bagātināja latviešu valodas leksikas krājumu un darināja jaunas vārdu formas



*1897.gada decembrī Rainis
salaulājās ar Aspaziju un pēc
tam kopā ar viņu devās uz
pagaidu nometinājuma vietu
Pleskavā. 1899.gada aprīlī tiesa
piesprieda Rainim izsūtījumu uz
Vjatkas guberņu, Slobodskas
pilsētu, kur ieradās tā paša gada
jūnijā. 1903. gada 1.maijā Rainis
saņēma atļauju atgriezties
dzimtenē.*



*Rainis iesaistījās Piektā
gada revolūcijā: viņš teica
runas revolucionārās
sanāksmēs, piedalījās
Latvijas skolotāju kongresā.
Revolūcijā Rainis saskatīja
latviešu tautas cīņu par
atbrīvošanos no krievu
carisma un valstiskās
patstāvības veidošanās
sākumu.*



1905.gada decembrī Rainis un Aspazija emigrēja uz Šveici. Sākumā viņi dzīvoja Cīrihē, bet 1906.gada martā apmetās Kastanjolas ciematā (tagadējā Lugano pilsētā) pie Lugāno ezera. Šveicē Rainis uzturējās ar vārdu Arturs Nagliņš. Šveices periodā Rainis dzīvoja līdz tautas dzīves problēmām un notikumiem vērtēja plašā filozofiskā vispārinājumā. Sadarbībā ar Jauno Rīgas teātri tapa lugas „Zelta zirgs” (1909), „Induli un Ārija” (1912) un „Pūt, vējiņi!” (1914). Izmantojot folkloras un vēstures vielu, ņemot talkā simbolus, Rainis rakstīja par pašām aktuālākajām tautas dzīves un izdzīvošanas problēmām. Visas lugas arī tika izrādītas Jaunajā Rīgas teātrī. Turpmākajos gados līdz 1.pasaules karam Rainis radīja pašus filozofiskākos darbus: dzejoļu krājumu „Gals un sākums” (1912) un traģēdiju „Jāzeps un viņa brāļi” (1919, teātrī 1920).

1920. gada aprīlī Rainis un Aspazija, tūkstošiem cilvēku sveikti, atgriezās Latvijā. Kā sociāldemokrātu kandidāts Rainis tika ievēlēts Satversmes sapulcē (1920) un Latvijas Saeimā (1922, 1925, 1926). Rainis bija Dailes teātra līdzdibinātājs (1920) un pirmais direktors (līdz 1921). No 1921.gada līdz 1925. gadam viņš bija Nacionālā teātra direktors.



Laika posmā no 1926.gada decembra līdz 1928.gada janvārim Rainis bija izglītības ministrs. Dienesta pienākumus veicot, viņš apbraukāja daudzas Latvijas skolas. No 1920. gada Rainis bija arī LU goda biedrs. Rainis bieži devās ārzemju ceļojumos. Viņš ilgojās pēc sirdij mīlās Kastanjolas, ko apciemoja 1921., 1926. un 1927. gadā. Savos ceļojumos Rainis apmeklēja Franciju, Itāliju, Austriju, Vāciju, Beļģiju, Poliju, Baltkrievijas PSR, Norvēģiju, Zviedriju, Ēģipti un Palestīnu.



*1929. gada 12. septembrī Rainis savā vasarnīcā mira. Viņu apbedīja
15.septembrī Rīgas jaunajos kapos, kas vēlāk nosaukti Raiņa vārdā.*



RAIŅA IEVĒROJAMĀKIE DARBI

- 1897 – J.V.Gēte. *Fausts* (tulkojums no vācu valodas)
- 1903 – Tālas noskaņas zilā vakarā
- 1905 – *Vētras sēja*
- 1907 (publ.) – *Uguns un nakts*
- 1909 – *Zelta zirgs* (tulkots "The Golden Horse" 2012)
- 1909 – *Klusā grāmata*
- 1910 – *Ave sol!*
- 1911 – *Tie, kas neaizmirst*
- 1911 – *Indulis un Ārija*
- 1912 – *Gals un sākums*
- 1912 – G.E. Lesings "Natans Gudrais" (tulkojums no vācu valodas)
- 1913 – *Pūt, vējiņi!*
- 1916 (publ. 1919) – *Daugava. Sērdieņu dziesma*
- 1917 – *Krauklītis*
- 1919 – *Jāzeps un viņa brāļi*
- 1919 (publ.) – *Spēlēju, dancoju*
- 1922 – *Iļja Muromietis*
- 1927 – *Mīla stiprāka par nāvi*

*J.RAIŅA MĀJA APMEKLĒJUMS
BERĶENELĒ
24.04.2019*















ZINOO CENTRA APMEKLĒJUMS

25.04.2019









PALDIES PAR UZMANĪBU!

